

Setkání pracovní skupiny KPSS Nepomuk – senioři a OZP

30. 1. 2024, 10.00 hodin, DKS Žinkovy

Přítomni: dle prezenční listiny

Program:

1. Úvod
2. Prezentace vybraných sociálních služeb
3. Potřeby cílové skupiny a příprava plánu rozvoje sociálních služeb
4. Různé a diskuze

Ad 1. Přivítání a představení všech účastníků setkání, seznámení s programem

Ad 2. Prezentace vybraných sociálních služeb

Organizace Spolu doma

- Dříve známá jako Domov – hospicová péče
- Terénní odlehčovací služba - registrovaná sociální služba dle zákona o soc. službách, zřizovatelem je kraj
- 40 km od jejich sídla poskytují své služby (5 km před Nepomukem to končí) – lze se individuálně domluvit, zda by služba přijela
- Služby jsou zaměřeny na pečující osoby, aby si odpočinuly – pečovatelská služba dělá úkony, ale tato služba je zaměřena na čas (věnují se opečovávané osobě, jdou s ní na procházku, povídají si s ní, ...)
- Nabízí taky sociální poradenství – přes telefon nebo přijedou i domu (např. jak požádat o příspěvek na péči), zapůjčují také pomůcky (postele, chodítka apod.)
- Služby jsou poskytovány ve všední dny 7-21 hod, o víkendech a svátcích 8-20 hod (nedělají noční), výjimky jsou na domluvě, pokud je pečovatelka ochotná zůstat déle
- Věková hranice je od dětí až po seniory, kteří mají nějakou zdravotní diagnózu a službu poskytují v kuse
- 150 Kč/hod., pokud je služba poskytována déle než 8 hodin, tak je to 135 Kč/hod.
- Nemohou dělat zdravotní úkony ani podávat léky, mohou to pouze připomenout – nenahrazují komerční služby (neposkytují úklid, oběd atp.)
- Nemají klíče od domácností, pečovatelky jezdí rovnou z domova, snaží se zajistit, aby např. rodiny měla domluvené nějaké sousedy, kteří by otevřeli, nebo nějaké trezory, pokud tedy není opečovávaný schopný otevřít sám
- Služby plánují na 1 měsíc dopředu
- Běžně se setkávají v rodinách s dalším poskytovatelem, např. poskytujícím zdravotní úkony nebo pečovatelskou službou)

Otázka: Jste schopní poskytovat služby také na Nepomucku?

- Řeší se to individuálně podle aktuálních kapacit, dojezd je 40 km od sídla poskytovatele, což Nepomuk není, ale je možné se na ně obrátit, buď bude možná domluva, nebo pak nabízí delšího poskytovatele s danou či obdobnou službou, kapacity nyní navyšovat určitě nebudou

Otázka: Není to vzdušnou čarou 40 km? Pokud by měli nějakého klienta, tak jestli mu mohou službu doporučit

- Počítá se to od sídla organizace a kolik km navigace naměří.
- Pokud třeba budou mít poblíž už nějakého stálého klienta, tak je možné se domluvit

Otázka: Kdyby se aktuálně objevila větší poptávka po službě na Nepomucku, šlo by to řešit jako odloučeným pracovištěm?

- Mají problém s auty, svou činnost musí vykazovat. Do budoucna to třeba může být jinak
- Zatím se neplánují rozšiřovat

Otázka: Jaká je vaše kapacita?

- Aktuálně 22 pečovatelek a přes 50 klientů

Hewer to řešil tím, že si našel pečovatelku v území. Obecně osobní asistence a odlehčovací služba chybí.

Nejčastěji se stává, že klient chce pečovatelskou službu a úklidovou, a to není v jejich náplni. Chce to větší osvětu. Minimální úklid jsou schopné zajistit.

Otázka: Jak byste dnes řešili situaci, kdyby chtěl vaši službu využít člověk z Nepomuka?

- Aktuálně mají 10 žadatelů, záleželo by, jestli by tu už nějakého stálého klienta měli.
- Může nastat i situace, že by odmítli – doporučují další postupy, jiné podobné služby a kontakty
- Nachází se i klienti, kteří jsou ochotni cestu zaplatit, ale to nemohou přijmout

Otázka: Máte úvazky v rozvojové síti a nedaly by se překlopit do základní sítě?

- Volné kapacity v rozvojové síti teď nemáme

Plán, který vytvoříme na požadavky sociálních služeb, bude mít svou realizační fázi, tak je možné, že se to v průběhu této fáze podaří dojednat.

Otázka: Je možné zapůjčit pomůcky i lidem, co nejsou vašimi klienty?

- Pomůcky půjčují komukoliv, není to navázané na odlehčovací službu.

Projekt Diakonie – Pečuj doma

- Působnost v celém Plzeňském kraji
- Vedení projektu Pečuj doma je v Praze a má krajské konzultanty (vč. PK).
- Jde o odborné poradenství pro pečující osoby. Pomůžou zorientovat se v situaci (partner pečující o druhého partnera, pečující o seniory, pečující starající se o své handicapované děti nebo rodiče).
- Dost často se vypravují do místa bydliště a dělají analýzu rodiny. Hledají zdroje, které pomůžou pečujícímu odlehčit. Bývá to problém v místech, kde se kraj dělí.
- Pečující bývají často v krizové situaci, takže slouží i jako krizová intervence
- Nabízí akreditované i neakreditované kurzy pro pečující (např. pečujeme o člověka s demencí, základy úspěšné komunikace v péči..), probíhají prezenčně nebo online
- Vytvářejí svépomocné skupiny, lidé si dokážou být oporou a skupinu vede psycholog či psychoterapeut
- Na jejich stránkách je možné vyhledat mapu podpory
- Aktuální jsou také nouzové plány péče, hodně se obrací lidé, kteří sami stárnou a zároveň se starají o své dospělé handicapované dítě
- Mají také půjčovnu pomůcek
- Jejich problémem je dostat informace k lidem, hlavně v okrajových částech okresů a krajů. Ideální představa je, že sociální pracovník na úřadě ví o jejich službě. Neustále se snaží aktualizovat své

informace, jsou rádi, když je kontakt předaný. Je náročné pomoci člověku, který se okamžitě ocitl v krizové situaci

- Fungují zdarma, jsou financováni z evropských zdrojů
- Po covidové době jsou populární setkání online, hlásí se třeba 20 lidí z celé republiky na trénování paměti a kurzy jsou velmi vyhledávané. Podle potřeb lidí jsou schopni zařídit setkání svépomocné skupiny a zajistit lektory.
- Jejich cílovou skupinou jsou pouze pečující osoby (takže např. senioři, kteří pečují o člena rodiny). Nedělají průzkum potřeb, pouze kdyby se někdo ozval, tak by se o tom dalo diskutovat.

Otázka: Máte zvlášť aktivity pro pečující osoby o seniory a zvlášť pro osoby se zdravotním postižením?

- Vždy se schází podpůrná skupina podle společných potřeb

Další službou v regionu, kterou jsme oslovili pro spolupráci, je osobní asistence – Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje, kteří do budoucna zvažují rozšířit své působení i na Nepomucko. Dále jsme kontaktovali osobní asistenci Hewan, která má v registru celokrajskou působnost, ta ale nemá v plánu se nyní rozšiřovat dále a bude to na další komunikaci v průběhu realizace komunitního plánu.

Charita Horažďovice

- mají zájem o dlouhodobé působení v regionu (aktuálně poskytují odborné sociální poradenství včetně dlouhodobého poradenství – akreditace Ministerstva pro spravedlnost),
- pokud bude zjištěna potřebnost a také zájem ze strany obcí (zapojení do vícezdrojového financování služby) jsou ochotni požádat o registraci služby terénní odlehčovací služba na území Nepomucka spolu s ORP Horažďovice a také podat žádost o zapojení nové služby do rozvojové a následně základní sítě soc.služeb v PK
- pro rok 2025 mají plán ve spolupráci s Charitou Sušice vyzkoušet pilotní projekt odlehčovací služby v ORP Horažďovice, aby se zjistila reálná potřebnost služby v místě a její nastavení
- mají zájem poskytovat na Nepomucku domácí zdravotní službu

Ad 3. Potřeby cílové skupiny a příprava plánu rozvoje sociálních služeb

- Město Nepomuk vytvořilo na svém webu záložku Sociální služby, komunitní plán bude jeho součástí
- Pokud by někdo chtěl dát tam nějaké informace o službě, kapacita webu je dostačující a je možné se domluvit
- Komunitní plán je rozdělený na analytickou a strategickou část, podstatná je ta strategická část, bude rozdělena na prioritní oblasti (senioři, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi) a dále na jednotlivá opatření (zvyšování dostupnosti terénních služeb péče apod.) a aktivity vč. termínů a odpovědných subjektů za danou aktivitu
- Návrh plánu bude vypracovaný do dubna, aby ho město mohlo využít pro květnovou schůzku s krajem, v květnu pak půjde plán k veřejnému připomínkování a každý bude mít možnost svůj návrh na změnu zaslat. Na následném setkání řídicí skupiny budeme připomínky vypořádávat. Finální podobu schválí řídicí skupina a proběhne veřejné setkání (větší pracovní skupina), kde se doladí poslední věci a plán by měl projít orgány města a bude už především na městě Nepomuk, jakým způsobem bude realizovat navrhovaná opatření. Každoročně by se pak mělo vyhodnocovat,

co se povedlo, nepovedlo a proč. Plán bude platný do roku 2027, pak by měl být zahájen nový proces KPSS.

- Do roku 2027 pravděpodobně nebude projektově podporováno KPSS
- Dojednáváli jsme s krajem možnosti pokračování KPSS v rámci krajských projektů, ale bohužel ani projektové výzvy určené krajům nejsou zaměřeny na podporu KPSS
- Z analytické činnosti vyplynuly nedostatky v oblasti sociálních služeb, které by měly být zaznamenány v připravovaném komunitním plánu. Jde právě o **terénní odlehčovací službu a osobní asistenci**. Dále vyplynuly **nedostatečné kapacity pobytových sociálních služeb** (domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem). Tento problém nebude vyřešen ani nově otevřeným centrem Alzheimer Home. Paní ředitelka tohoto zařízení uvedla, že počty osob s demencemi trvale narůstají a snižuje se věk pro jejich vznik, proto je třeba stále pamatovat na dostatečné kapacity těchto zařízení. V současné době také přetrvává tendence setrvání lidí v domácí péči co nejdéle, to je na jednu stranu v pořádku, na druhou stranu to přináší problémy spojené s příchodem lidí do pobytových služeb v horším zdravotním stavu, což se následně projevuje i na potřebných kapacitách personálu těchto služeb.
- Další věcí, která vyplynula z mapování, je **nízká míra využívání pečovatelské služby** v regionu, což dle vyjádření zástupců těchto služeb v regionu není způsobeno nízkou kapacitou služeb (obě služby mají dostatečnou volnou kapacitu), ale bude to spíše otázka osvěty. Ta probíhá, je ale třeba zvážit, zda vhodnou formou a na koho má hlavně působit. Důležité je šířit v regionu povědomí, že využívání sociálních služeb není selhání rodiny ani ostuda, ale běžná součást života.
- Informovanost o sociálních službách bude samostatným opatřením komunitního plánu

Ad 4. Různé a diskuze

Příspěvek do diskuze (Tichý svět): v rámci Tichého světa jezdí tým do rodin (jsou navázáni přes dalšího poskytovatele sociálních služeb), velice často je to rodina, která se stará o seniora a prvotní problém je v komunikaci při ztrátě sluchu a od toho se odvíjí a zjišťují další problémy. Díky zajištění komunikace (vč. vhodné pomůcky) se pak dokáže situace seniora a rodiny v mnoha ohledech zlepšit. Nabízejí kompenzační pomůcky, díky kterým si klient vyzkouší, co by mu pomohlo a vyhovovalo. Poskytují sociální rehabilitaci a poradenství. Služby jsou zdarma, mají dojezd po celém kraji zdarma, oni dojedou za rodinou, ukážou možnosti

Otázka: Mátě i dětské klienty?

- Nenahrazují akorát ranou péči, ale jinak mají i dětské klienty, pomáhají např. najít i vhodnou školu pro dítě. Jsou schopní poskytovat doprovody, poradenství a procházet si s nimi všemi procesy.

Příspěvek do diskuze (Alzheimer Home): Zazněli terénní odlehčovací služby, osobní asistence, nedostatečné kapacity DZR. Kapacita lůžek v regionu je velice nízká, navýšili kapacitu lůžek o 115. Maximální kapacita je 198, ale klienti mají zájem o jednolůžkové pokoje a určitý komfort. Pořád je to ale málo, v našem kraji je kapacita pořád velmi nízká. Pokud by tu bylo DZR více, tak se tu určitě neztratí. Aktuálně se zpracovávají žádosti a nyní (po měsíci od otevření) mají 80 žádostí. Přijímají klienty s Alzheimerovou chorobou nebo s jinou demencí, ale nemůžou přijmout člověka např. s Parkinsonovou chorobou. Mají i žádosti z Prahy. Je vidět, že jejich zařízení v Praze je úplně plné a proto se stahují až sem. Pokud by tu byl další zřizovatel, tak by to dobré. Zařízení mají kompletně bezbariérové, ale je to pozvolný nájezd klientů, do konce roku předpokládá, že bude zařízení plné. Trend českých domácností je takový, že se snaží nechat rodinného příslušníka co nejdéle doma, ale ne vždy je to dobré. V rámci využívání zdravotních pomůcek a určitých odborností personálu spolupracují s organizací B. Braun,

kteřá funguje napřích celou republikou, využívají je třeba i v DZR v Letinech. Jsou mobilní, komfortní, specializují se na více oblastí (např. na hojení ran, fyzioterapii atp). Je to dražší, ale vyplatí se to.

Otázka: Jakým způsobem vybíráte klienta?

- Mají pořadník, žádosti se posuzují na základě zdravotní zprávy. V lékařské zprávě se dočtou, že paní netrpí demencí, ale žadatelka přiznává, že maminka demenci má. Paní si musí požádat lékaře, aby to tam napsal.

Otázka: Máme klienta, který dostal do péče svého vnuka, ale jezdí do Plzně na dialýzu 3x týdně. Není možné, aby dojížděl k vám?

- Je to na domluvě se zástupcem té organizace, popsat situaci a zda by se to dalo využít. Časově je to ale velice náročné
- Je možné sehnat kontakt na člověka, se kterým by se mohli spojit

Otázka: Chyběla relaxační zahrada nebo park – bylo by možné ho vytvořit?

- Rádi by 40 % parkoviště zrušili a vybudovali tam relaxační zónu, aby z toho byla i užitková zahrada. Klienty podporují v tom, aby to dělali sami, byli v rámci možností samostatní. Vše se musí řešit s majitelem objektu, takže změny nejsou jednoduché. Je to pro ně ale hlavní priorita.

Příspěvek do diskuze (starosta Kasejovice): úzce spolupracují s Nepomukem, v tisku mají nové letáky, mají reklamu v novinách a v rámci pečovatelské služby dělají co můžou. Rozšířili i pracovní dobu od 05-17 hodin, ale není fixní, podle potřeb klientů jsou schopní se přizpůsobit.

Příspěvek do diskuze (Alzheimer Home): V rámci pečovatelské služby je počáteční problém v medializaci, lidé by jí využívali, ale neví o ní. Neví, co dělají a klient nemá čas si hledat informace. Nejlepší zkušenosti jsou na základě doporučení. Kdyby zájemce o službu věděl, kdo se o danou paní staral a byl s ní spokojený, tak by se na ni taky obrátil.

Příspěvek do diskuze (Charita Horažďovice): Dobrá možnost pro propojování se s klientem přes pečovatelskou službu je skrz dovážku obědů. Přetrvává sice trend tento úkon z pečovatelské služby odebrat, ale zatím je to dobrý nástroj, jak se ke klientovi dostat a v průběhu dne ho také zkontrolovat.

Příspěvek do diskuze (tajemnice MÚ Nepomuk): Nefungovaly letáčky, spolupráce s dalšími úřady, které nemají pečovatelskou službu. Jednali s lékaři, s poliklinikou, založili nový web, propojili to s projektem. Lidi to řeší až v krajní situaci, ale už neví, jak více pečovatelskou službu propagovat. Je to pak na těch pečovatelkách, lékařích a jiných lidských zdrojích, aby službu nabízeli. Město nyní shání prostory, nebytový prostor pro dispečink Home care, aby tu služba mohla fungovat v místě celý týden. Kdyby někdo měl zájem o prostory (např. odlehčovací služba), máme i další volný prostor, aby tu služby měly zázemí. Nyní shání další auto (nejen pro pečovatelskou službu), ale trvá to dlouho. Uvažovali třeba i nad Senior taxi, aby klientům umožnili lepší dostupnost služeb.

Otázka: Nepomohlo by přizvat do pracovních skupin příště i praktické lékaře?

- Lékaři obecně hůře reagují na komunikaci v oblasti sociálních služeb, neberou subjekty působící v této oblasti za partnery, přetrvává striktní oddělení těchto rezortů. Na spolupráci s lékaři se nedá spoléhat.
- Možná zkusit pracovat spíše se sestrami

Další setkání se uskuteční 27. 2. 2024 od 16.00 v Nepomuku, tentokrát pro cílovou skupinu děti, mládež, rodiny s dětmi a ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Zapsala: Tereza Kavalírová
Ověřil: Eduard Šišpela